

ПЛАН 2

Тема: Особливості професійного спілкування. Норми української мови

Мета: сформувати поняття про стильову диференціацію української мови, наголосити на винятковій ролі діалектів у процесі становлення літературної мови, з'ясувати зміст мовних явищ, які перебувають поза літературною мовою; поглибити і вдосконалити знання про чергування голосних і приголосних звуків.

1. Стилi сучасної української літературної мови. Характеристика офіційно-ділового стилю та його підстилів.
2. Пояснити зміст понять «мовна норма», «загальнонаціональна мова», «літературна мова», «діалекти української мови». Суржик, сленг, жаргон і шляхи їх подолання.
3. Принципи українського правопису. Зміни до правопису 2019 р.
4. Чергування голосних та приголосних звуків.
5. Заява. Види заяв.

Ключові слова та терміни: стиль, підстиль, мовна норма, діалект, сленг, жаргон, арго, соціолект, суржик, чергування звуків.

Основна література: 2-8.

Додаткова: 2, 3, 6, 10, 11, 14.

✍ Виконати практичні завдання

1. Утворити прикметники, усно пояснити чергування приголосних (*Карабах – карабаський*).

Кривий Ріг, Дрогобич, Бахмач, Нюрнберг, Страсбург, Нью-Йорк, Лейпциг, Гамбург, Калуш, Сиваш, Кременчук, чех, Комишуваха, Запоріжжя, Гаага.

2. Відредагувати речення.

1. Об'єм зібраного матеріалу недостатній для проведення слідчого експеримента. 2. Працівники прокуратури приймали участь в різних тренінгах. 3. Зазначені дії являється незаконними. 4. Ми не помітили явну помилку. 5. Не мішайте виконанню наших обов'язків. 6. Почасова оплата. 7. Закуплено партію упакованого папера. 8. Поручено справу проти головного бухгалтера фірми «Світанок». 9. Халатне оформлення документів підлягає службовій перевірці та дисциплінарній відповідальності. 10. На протязі місяця тривав судовий процес. 11. У вашому звіті зустрічаються мовні огріхи, які можуть бути розцінені як порушення службової інструкції.

3. На прикладі поданих слів пояснити чергування голосних звуків (*стіл – столу*).

а) Договір, збір, особа, стояти, поріг, колір, торгівля.

б) Поріг, лід, ніч, Київ, вільний, бездоріжжя, виборець.

4. Переписати слова, проставивши наголоси.

Договір, грошей, випадок, фаховий, разом, повістка, відомість, ознака, фольга, вітчим, гуртожиток, донька, дочка, експерт, завжди, корисний, напій, оптовий.

5. виправити помилки в оформленні документа.

Ректору ЗНУ
Шило Г.М.
студента 1-ого курсу
освітнього рівня бакалавр
гр. 6.0222
Юридичного факультету
освітньої програми
«Правоохоронна діяльність»
денної форми навчання
контрактної основи
Сидоренко Степана
Максимовича

Заява.

Прошу дозволити мені дострокову здачу екзаменаційної сесії в зв'язку з поїздкою за кордон по програмі Work and travel.

6.05.2023

Підпис

А. І. Сидоренко

б.Ознайомтеся з текстом позовної заяви (за покликанням <https://ok.pl.court.gov.ua/sud1622/gromadyanam/zrazku1/zrazok3>). Проаналізуйте її за такими пунктами: 1. Які мовні особливості ви помітили у тексті позовної заяви? 2. Чи є в документі граматичні, орфографічні або стилістичні помилки? Наведіть приклади. 3. Як використання юридичної термінології впливає на зрозумілість тексту для пересічного читача? 4. Чи відповідає мова заяви вимогам офіційно-ділового стилю? Обґрунтуйте свою відповідь. 5. Визначте, які мовні конструкції створюють чіткість та однозначність викладу, а які – навпаки, можуть викликати двозначність. 6. Запропонуйте, як можна було б покращити мовне оформлення документа, не змінюючи його юридичного змісту.